

Sygn. akt **I 1 C 1350/22**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2024 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Sławomir Splitt

Protokolant: Adrianna Bochniak

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2024 r. w Gdyni na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T.**

przeciwko **J. B.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego **J. B.** na rzecz powoda (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T.** kwotę **226,72 złotych** (dwieście dwadzieścia sześć złotych siedemdziesiąt dwa grosze), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od dnia 15 marca 2022 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T.** na rzecz pozwanego **J. B.** kwotę **1.713,00 złotych** (jeden tysiąc siedemset trzysta trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt **I 1 C 1350/22 upr.**

UZASADNIENIE

(wyroku z dnia 17 stycznia 2024 roku – k. 138)

Powódka (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. wniosła pozew przeciwko pozwanemu J. B. o zapłatę kwoty 9.321,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 marca 2022 roku do dnia zapłaty, a także zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Powód dochodził roszczenia z tytułu nielegalnego poboru gazu przez stronę pozwaną do nieruchomości położonej przy ulicy (...) w G..

Powyższe odnosiło się do okresu po rozwiązaniu umowy dostarczania paliwa gazowego.

W ocenie powódki wystąpiła różnica stanów gazomierza na dzień rozwiązania umowy i dzień demontażu gazomierza, to jest w okresie od dnia 25 czerwca 2021 roku do dnia 10 listopada 2021 roku.

Strona powodowa naliczyła opłatę protokołem.

Jednocześnie powód oświadczył, iż domaga się odszkodowania na zasadach ogólnych.

(pозew – k. 3-6)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany oświadczył, iż strony były związane umową z dnia 15 października 2015 roku.

Z uwagi na rzekomy brak wpłaty za paliwo gazowe w dniu 2 czerwca 2021 roku doszło do wypowiedzenia pozwanemu umowy, które zostało rzekomo doręczone pozwanemu w dniu 10 czerwca 2021 roku.

Powódka uznała, iż skutek wypowiedzenia rozpoczął się w dniu 25 czerwca 2021 roku i od tej daty przyjmuje, iż pozwany dokonywał nielegalnego poboru gazu.

Tymczasem przyczyną rozwiązania umowy z 2015 roku był brak zgody pozwanego na poniesienie kosztów nie związanych z umową – to jest kosztów obsługi prawnej, których żądano na podstawie nakazu zapłaty w momencie, kiedy został wywiedziony sprzeciw, zaś postępowanie zostało zakończone dopiero w dniu 14 września 2022 roku (data uprawomocnienia się wyroku).

Ponadto powód nie przedstawił wyliczeń opłaty za nielegalny pobór gazu. W ocenie pozwanego powódka przyjęła szacunkowo celowo zaniżony stan zużycia paliwa gazowego na dzień 25 czerwca 2021 roku.

W ocenie pozwanego stan licznika wskazywał zużycie w wysokości 19.059 m³ gazu, a nie 18.119 m³.

Pozwany w tym okresie nie podgrzewał wody, aż do końca września 2021 roku, albowiem przebywał za granicą.

Ponadto powódka celowo opóźniała zawarcie umowy na dostawę gazu mimo tego, iż pozwany nie zalegał w opłatach.

(odpowiedź na pozew – k. 45-49)

Stan faktyczny:

Dnia 15 października 2015 roku pozwany zawarł z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę kompleksowego dostarczania paliwa gazowego do lokalu przy ulicy (...) w G..

(dowód: umowa kompleksowa – k. 95-96)

Pismem z dnia 2 marca 2021 roku pozwany został wezwany do zapłaty należności objętej postępowaniem sądowym w sprawie o sygn. akt I 1 Nc 5221/20 w wysokości 2.117,20 zł obejmującej należność główną w kwocie 1.310,94 zł, kosztów procesu w kwocie 717,00 zł oraz odsetek ustawowych w kwocie 89,26 zł. Powód dokonał płatności należności głównej w kwocie 1.310,94 zł dnia 1 kwietnia 2021 roku.

(dowód: pismo – k. 56-57, potwierdzenie wpłaty – k. 72 akt sprawy I 1 C 591/21)

Pismem z dnia 2 czerwca 2021 roku (...) skierował do pozwanego wypowiedzenie umowy kompleksowego dostarczenia paliwa gazowego z dnia 15 października 2015 roku – za 14-dniowym okresem wypowiedzenia.

Powodem wypowiedzenia umowy był brak wpłaty w wysokości 2.607,87 zł. W treści pisma nie wskazano tego z czego wynikała kwota wskazana w treści wypowiedzenia, to jest z tytułu jakich faktur.

Pismo doręczono pozwanemu dnia 10 czerwca 2021 roku.

(dowód: wypowiedzenie umowy kompleksowej – k. 98-98v., wydruk z systemu śledzenia przesyłek – k. 99, książka nadawcza – k. 100)

Pozwany sporządził dokumentację fotograficzną licznika gazowego na dzień 25 czerwca 2021 roku, z którego wynika wartość rzeczywistego zużycia gazu – 19.059,90 m³.

(dowód: fotografia – k. 126)

Wskazywany przez powódkę odczyt na dzień 25 czerwca 2021 roku na 19.160 m³ był odczytem szacunkowym.

(dowód: zeznania świadka P. B. – k. 115-116, płyta – k. 119, zeznania świadka K. K. – k. 116-116v., płyta – k. 119, zeznania świadka M. O. – k. 116v.–117, płyta – k. 119, zeznania pozwanego – k. 117-117v., płyta – k. 119)

Pismem z dnia 11 września 2021 roku (...) poinformowało pozwanego, że z uwagi na brak wpłat za pobrane paliwo gazowe w dniu 2 czerwca 2021 roku wystawiono wypowiedzenie umowy kompleksowej i że doręczone zostało dnia 10 czerwca 2021 roku ze skutkiem na dzień 25 czerwca 2021 roku. Wskazano, że saldo na dzień 9 września 2021 roku wynosiło 717,00 zł. Podano, że zawarcie nowej umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego możliwe jest po spłacie zadłużenia.

(dowód: pismo – k. 59)

W odpowiedzi pozwany pismem z dnia 30 września 2021 roku oświadczył, że uznaje wypowiedzenie za bezskuteczne, tym bardziej, że kwota 717,00 zł nie wynika z faktur, a z kosztów procesu w toczącej się sprawie o sygn. akt I 1 C 595/21. Pismo złożono w Biurze (...) dnia 1 października 2021 roku.

(dowód: pismo – k. 60)

Dnia 5 listopada 2021 roku pozwany podpisał z (...) umowę kompleksową dostarczania paliwa gazowego, która dotyczyła dostarczania paliwa gazowego na adres G. ulica (...).

(dowód: umowa – k. 28-29)

W dniu 10 listopada 2021 roku dokonano odczytu rzeczywistego stanu gazomierza o numerze fabrycznym (...), który wynosił 19.160 m³. W protokole zapisano jako odczyt rzeczywisty poprzedni 18.119 m³.

(dowód: protokół – k. 25)

Pismem z dnia 5 grudnia 2021 roku pozwany oświadczył m.in. że nie uznaje naliczenia dodatkowej opłaty z tytułu bezumownego korzystania z paliwa gazowego. Zawarł nową umowę, co było możliwe tylko po uregulowaniu wszystkich należności.

(dowód: pismo – k. 61)

Pismem z dnia 26 listopada 2021 roku pozwany został zobowiązany do wydania gazomierza w punkcie wyjścia zlokalizowanego w G. przy ulicy (...). W piśmie nie wskazano wprost przyczyny wydania gazomierza (rozwiązanie umowy), ani też nie wskazano daty rozwiązania umowy.

(dowód: pismo – k. 16)

Pismem z dnia 28 lutego 2022 roku powódka poinformowała pozwanego, że w wyniku rozwiązania umowy na dostawę gazu wystąpiła różnica stanów gazomierza na dzień rozwiązania umowy i dzień kontroli gazomierza. Wobec tego przesłano pozwanemu protokół oraz notę księgową oraz na kwotę 9.321,04 zł przy założeniu, że w okresie bezumownym pozwany zużył 11.422 kWh. Powyższa ilość wynikała z przyjęcia, że stan gazomierza na dzień wypowiedzenia umowy kompleksowej wynosił 18.119, a na dzień jego zdjęcia 19.160. Pozwany odebrał pismo dnia 11 marca 2022 roku.

(dowód: pismo – k. 17, protokół – k. 18, nota obciążeniowa – k. 19, potwierdzenie odbioru – k. 20 obciążenie – k. 24)

Pismem z dnia 19 kwietnia 2022 roku powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 9.407,11 zł, co obejmowało opłatę z tytułu bezumownego korzystania z paliwa gazowego – 9.321,04 zł oraz odsetki – 34,48 zł. Wyznaczono 14-dniowy termin na zapłatę.

(dowód: wezwanie – k. 30)

Wezwanie ponowiono pismem z dnia 19 kwietnia 2022 roku, które nie zostało podjęte przez pozwanego.

(dowód: wezwanie – k. 15, wydruk z systemu śledzenia przesyłek – k. 32-33)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony, zeznań świadków oraz stron z ograniczeniem do pozwanego.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał, że dowody z dokumentów przedłożonych przez strony są wiarygodne, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów, ani prawdziwości twierdzeń w nich zawartych, ani też żadna ze stron nie zaprzeczyła, że osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Nie oznacza to przyznania wprost, że treści zawarte w przedstawionych dokumentach przedstawiały rzeczywisty stan faktyczny. Mowa tu o fakcie zużycia gazu na moment planowanego demontażu licznika. W tej kwestii pozwany przedstawił zdjęcie, które w ramach swobodnej oceny dowodów jako inny środek dowodowy (art. 308 k.p.c.) uznane zostało za wiarygodne w kontekście oczywistego zawyżenia szacunkowego pierwszego odczytu przyjętego do obliczenia. Trudno było uznać, aby głównie w okresie letnim pozwany mógł zużyć ponad tysiąc m³ gazu. Był to zatem jedyny wiarygodny dowód pozwalający ustalić faktyczny stan licznika.

Wiarygodne co do zasady okazały się zeznania świadków oraz pozwanego. Treści wynikającego z faktu złożenia oświadczeń, o których mowa w pismach wskazanych w stanie faktycznym nie budziły wątpliwości. Zeznania te budowały spójny obraz sposobu dokonywania odczytów, tj. odczytu szacunkowego, co zaburzało obraz faktycznego zużycia paliwa gazowego w deklarowanym okresie bezumownym. Potwierdzono w nich zresztą, że znaczące odchylenie szacunkowego zużycia od przewidywanych wartości rzeczywistych powinno być brane pod uwagę. Przedstawiono zresztą sposób ustalenia tzw. opłaty odszkodowawczej, co stało się podstawą do ustalenia opłaty za faktyczne zużycie.

Przechodząc do meritum, zważyć należało, że w myśl art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego z dnia 10 kwietnia 1997 roku (Dz.U. Nr 54, poz. 348 ze zm.) w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności (pkt 1) albo dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych (pkt 2).

Z kolei zgodnie z definicją ustawową zawartą w art. 3 ust. 18 Prawa energetycznego nielegalne pobieranie paliw lub energii to pobieranie bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafalszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Należy uznać, że użyte przez ustawodawcę wyrażenie "bez zawarcia umowy" odnosi się do sytuacji, w której dochodzi do poboru energii w czasie, gdy odbiorcę nie łączy z przedsiębiorstwem energetycznym stosowna umowa, bez względu na jej formę (M. Czarnecka, T. Oglódek (red.), Prawo energetyczne. Efektywność energetyczna. Tom I. Komentarz. Wyd. 2, Warszawa 2023).

Podstawą uznania w niniejszej sprawie, że pobór jest nielegalny jest wykazanie nie tylko samego faktu wypowiedzenia umowy, ale również tego, iż w chwili wypowiedzenia było ono uzasadnione. Przeczyła temu strona pozwana, zaś

powódka przedstawiła jedynie dokument wypowiedzenia umowy operujący samą dłużną kwotą bez wskazania z czego ona wynikała. Z uwagi na istniejący wcześniej spór między dostawcą a pozwanym, który sprowadzał się do kwestionowania obowiązku pokrycia należności objętych nieprawomocnym orzeczeniem sądu. W piśmie powódki z dnia 2 marca 2021 roku wskazano, że zaległość główna wynosiła 1.310,94 zł, natomiast koszty procesu – jak się okazało wskazane w nakazie zapłaty z dnia 9 marca 2021 roku w sprawie o sygn. akt I 1 Nc 5221/20 – 717,00 zł. Kwota należności główna uregulowana została przez pozwanego dnia 1 kwietnia 2021 roku. Przyczyną wypowiedzenia umowy dnia 2 czerwca 2021 roku miał być brak zapłaty kwoty 2.607,87 zł, ale nie wskazano, z czego kwota ta wynikała. W końcu w piśmie z dnia 11 września 2021 roku wskazano, że zaległość pozwanego wynosi 717,00 zł, ale przecież była to kwota wynikająca z nakazu zapłaty, który utracił moc na skutek wniesienia sprzeciwu, a po drugie na rzecz innego podmiotu, tj. (...) sp. z o.o. W okolicznościach niniejszej sprawy powódka nie zdołała wykazać, aby wypowiedzenie umowy było uzasadnione, tj. aby pozwany zalegał z zapłatą kwoty 2.607,87 zł z tytułu dostarczania paliwa gazowego.

Nie mogło umknąć uwadze Sądu, że (...) sp. z o.o. dosyć mozolnie podchodził do kwestii zawarcia nowej umowy kompleksowej, mimo stwierdzenia braku zaległości po stronie pozwanej, co w razie uznania wypowiedzenia umowy za skuteczne powodowałoby naliczania wyższej stawki.

Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar dowodu spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem. Artykuł 6 k.c. określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, przy czym sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy oraz nie jest zobowiązany do zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.), szczególnie gdy obie strony są reprezentowane przez fachowych pełnomocników, którym Sąd określił terminy na złożenie wszystkich twierdzeń i dowodów pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku dalszego postępowania (art. 205³ § 1 i 2 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (wyrok SA w Białymstoku z 28.11.2019 r., I AGa 50/19, LEX nr 2944289). Sąd nie dąży do ustalenia prawdy materialnej, Sąd działa z urzędu w zakresie wskazanym w przepisach, a podstawą procesu cywilnego jest jego kontradiktoryjność.

Kluczowe dla rozstrzygnięcia fakty nie mogą opierać się wyłącznie na głoślośnych twierdzeniach strony i jej przekonaniu, które nie znajduje oparcia w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności muszą zostać udowodnione (Wyrok SA w Łodzi z 20.11.2019 r., III AUa 22/19, LEX nr 2764307).

Zaprzeczenie okolicznościom dokonane przez stronę procesową wywołuje ten skutek, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie.

W niniejszej sprawie ma to takie znaczenie, że pomiędzy pozwanym a (...) sp. z o.o. istniał spór co do dokonywanych naliczeń. Pozwany – jeszcze w trakcie trwania umowy – oczekiwał rozliczeń rzeczywistych, natomiast dochodziło do nich głównie na podstawie odczytów szacunkowych, co również potwierdzili świadkowie.

Po złożeniu oświadczenia o rozwiązaniu umowy nie doszło do jej rozliczenia według stanu na dzień rozwiązania.

Powódka wyliczyła wartość stanowiącą różnicę między oszacowanym zużyciem, to jest zużyciem 18.119 m³, a zużyciem zapisanym w chwili dokonywania zdjęcia gazomierza, to jest w wysokości 19.160 m³ – to jest za 1.041 m³ – co przełożyło się na wartość 2.357,77 zł.

Pozwany wskazał, iż na moment rozwiązania umowy zużycie wyniosło faktycznie 19.059,90 m³, co przełożyło się na różnicę 100,1 m³. Pozwany udowodnił fotografią faktyczny stan licznik na dzień zdjęcia gazomierza. Zatem różnica między szacunkowym zużyciem paliwa gazowego a faktycznym wynosiła aż 940,90 m³. Skoro za zużycie 1.041 m³ powódka domagała się zapłaty kwoty 2.357,77 zł według wzoru na tzw. opłatę odszkodowawczą, to za 100,1 m³ należna kwota proporcjonalnie niższa do zużycia faktycznie a zatem powinna wynieść 226,72 zł, a więc przy założeniu wyliczenia tak jakby nie było zużycia nielegalnego.

Powódka miała dwie możliwości dochodzenia odszkodowania za nielegalne zużycie gazu, albo opartego na zasadzie ryczałtu, albo według zasad ogólnych. Wyliczenie na zasadach ogólnych opiera się na wskazaniu skonkretyzowanej wartości zużycia, opartej nie tyle na wyliczeniu szacunkowym, ale na wskazaniach rzeczywistych.

W przypadku powódki oparła swoje wyliczenie na szacunkowym wyliczeniu wartości za okres z momentu rozwiązania umowy, które podważył pozwany wskazując na rzeczywiste zużycie z tego momentu. Tym samym istnieje możliwość uwzględnienia roszczenia powódki jedynie za wartość zużycia faktycznego od chwili rozwiązania umowy, albowiem od tego momentu to powódka staje się beneficjentem opłaty za gaz zużyty bezumownie.

W tym stanie rzeczy, powództwo na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawa energetycznego w punkcie I. wyroku i na tej samej podstawie a contrario oddalono powództwo w punkcie II.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie III. na podstawie art. 100 k.p.c. na zasadzie stosunkowego rozdzielenia kosztów. Powódka wygrała proces w 2,5 %, natomiast pozwany w 97,5 %. Na poniesione przez powódkę koszty procesu składały się: opłata sądowa od pozwu (500 zł), wynagrodzenie kwalifikowanego pełnomocnika w osobie radcy prawnego w stawce minimalnej (1.800 zł) zgodnie z § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – łącznie 2.317 zł. Iloczyn tej kwoty do proporcji, w jakiej powódka wygrała proces wyniósł 58 zł. Natomiast pozwany poniósł identyczne koszty jak powódka za wyjątkiem opłaty od pozwu, a zatem łącznie 1.817 zł. Iloczyn tej kwoty do proporcji, w jakiej pozwany wygrał proces wyniósł 1.771 zł. Bezwzględna różnica powyższych iloczynów zasądzona została na rzecz pozwanego tytułem zwrotu kosztów procesu, od których na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. należały się odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.